

Lapin Kultainen Geopark

Lapin Kullankaivajain Liitto Ry on huolestunut GeoPark-hankkeen mukanaan tuomista kullankaivua rajoittavista elementeistä. LKL ei ole saanut mitään tietoja hankkeen aluerajauksista eikä niistä toiminnan rajoituksista, mitä alueiden liittäminen GeoPark-verkoston voi tuoda. Tankavaarassa 6.10.2011 pidettävään asiaa valmistelemaan kokoukseen LKL:lle ei ole sen pyynnöstä huolimatta annettu puheenvuoroa.

GeoPark-hankkeen mukanaan tuomat uhat:

Vaikka GeoPark:n yleiset tavoitteet ovat hyvin kannatettavia - lisätä kiinnostusta ja ymmärrystä geo-luontoa kohtaan sekä edistää matkailua - on vaarana, että ajan myötä GeoPark-alueiden suojelustatusta korotetaan.

Kullankaivajilla on tällaisista asioista monta ikävää kokemusta:

1. Kansallispuistojen perustamiset.

Perustamisvaiheessa luvataan, että toiminta saa jatkua entisellään. Tällä saadaan perustamiseen liittyvä vastustus pois. Muutaman vuoden kuluessa asetetaan tiukkoja rajoituksia, vastoin aiempia vakuutteluja ja lupauksia.

2. Laanilan Kultareitti.

Alunperin hyvin kannatettava kultahistoriaan liittyvä retkeilypolku, josta myös kullankaivajat iloitsivat. Tällä hetkellä Metsähallitus rajoittaa kaikenlaista kullankaivua polun läheisyydessä. Tämä rajaa valtauskäytöstä pois n. 100 hehtaaria.

3. Natura-verkosto.

Alunperin ohjelmalla piti siirtää jo eri tasoisessa suojelussa olevia alueita osaksi Euroopan laajuista ohjelmaa tiukentamatta suojelustatuksia.

Käytännön tasolla tulos on ollut aivan muuta, minkä kaikki Lapissa asuvat ovat huomanneet.

4. Erämaalaki.

Alunperin sen ei pitänyt olla luonnonsuojelualue lainkaan, vaan alue jonka erämaisuus pyritään säilyttämään. Myös kullankaivajat kannattivat tätä.

Hyvän alun jälkeen pikkuhiljaa erämaa-alueen suojelukäytännöt lähestyvät kansallispuistojen suojelukäytäntöjä ja hankaloittavat paljon kaikenlaista kullankaivua.

5. Kulttuurihistorialliset erityiskohteet kulta-alueilla.

Kyseiset kohteet ovat osa kullankaivajien historiaa ja ne ovat säilyneet läpi vuosikymmenien, koska kullankaivajat ovat niitä korjailleet. Kohteiden suojelusta ovat muut tahot kiinnostuneet vasta viime vuosina. Nyt nämä kämppämiljööt, jotka ovat kullankaivajien luomia ja läpi historian ylläpitämiä, on suojeltu kullankaivajilta. Tämä naurattaisi, jos ei se itkettäisi.

Pelkäämme siis samankaltaisen tapahtumaketjun toistumista:
Rakennetaan mekanismi, jonka luvataan sallivan kullankaivun jatkuvan entisellään.
Valmisteluvaiheessa ei kerrota aluerajauksia ei mitään täsmällistä sen suojelustatuksesta.
Kullankaivajia ei oteta valmisteluun mukaan, niin kuin ei oteta poromiehiäkään.
Kun rakenne on saatu luotua ja stabiloitua, sitä käytetään kullankaivun rajoittamiseen. Geopark:n
www-sivujen (säännöt) mukaan geologisten luonnonvarojen hyödyntäminen on ko. alueilla
yksiselitteisesti kiellettyä.
Tämä on ristiriidassa sen kanssa, mitä hankkeen puuhamiehet ovat kertoneet.

Lemmenjoen - Ivalojoen - Laanilan - Tankavaaran alueella on elävä ja toimiva kullankaivajayhteisö.
Alueella on n. 350 valtausta, joilla käy kultaa kaivamassa n. 2000 kaivajaa . Tuotetun kullan arvo
on noin 1,5 miljoonaa euroa, mikä vastaa esimerkiksi Tenon lohisaaliin arvoa tai kahden
paliskunnan porotuotannon arvoa. Matkailuun liittyvä arvon lisäys on samankaltainen kuin Tenolla;
useimmat kaivajat ovat harrastajia ja käyttävät rahaa alueella enemmän kuin kullan arvo on. Lisäksi
kullankaivu tukee muuta matkailua ja muu matkailu kullankaivua.
Tämä kaikki on rakennettu ilman yhteiskunnan tukea.

Kullankaivajat näkevät, että nykyisille kulta-alueille sopivat hyvin kaikki maankäyttömuodot.
Matkailun lisääntyminen, Geo-kohteiden ja kultahistorian nostaminen matkailukohteiksi ja
matkailurakenteiden parantaminen ovat kaikki erinomaisia asioita. Niitä LKL Ry kannattaa.

Mutta tämä kaikki on järkevä rakentaa näiden valmiiden, olemassa olevien, hyvin toimivien
toimintojen päälle. Ei siis niin, että jo nyt monilla rajoituksilla piinattua kullankaivua rajoitetaan ja
museoidaan toivoen sen yhä kiinnostavan ihmisiä. Lapin kullankaivajien käytännön näkemyksen
mukaan museoita maailma on täynnä mutta Suomen aktiivinen kullankaivu on Euroopan
mittakaavassa ainutlaatuisena säilytettävä ilman että uusia uhkakuvia tai rajoituksia sille asetetaan.

Inarissa 5.10.2011

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jouko Korhonen', is written over a horizontal line.

Jouko Korhonen
puheenjohtaja, Lapin Kullankaivajain Liitto ry.